

NOVE PROCEDURE PRI DODJELI IDENTIFIKACIONIH BROJEVA I STATISTIČKIH ŠIFRI

Prezentant: Fuad Balta, dipl.ecc.

Propisi koji su predmet teme

- **Pravilnik o dodjeljivanju identifikacionih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji FBiH** (*“Službene novine FBiH”, broj 69/17 od 13.9.2017. godine*)
- **Pravilnik o razvrstavanju poslovnih subjekata prema klasifikaciji djelatnosti u FBiH** (*“Službene novine FBiH”, broj 72/17 od 22.9.2017. godine*)

Datum primjene

- Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u *“Službenim novinama Federacije BiH”*, a **primjenjivat će se od 01.10.2017. godine.**
- Danom početka primjene ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o dodjeljivanju identifikacionih brojeva i poreznoj registraciji poreznih obveznika na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (*“Službene novine Federacije BiH”*, br. 39/02, 1/03, 11/04, 2/10, 83/10, 66/11 i 104/14).

Zakonska regulativa

Pravilnik koji se odnosi na **poreznu registraciju** je donesen na osnovu:

- Zakon o Poreznoj upravi Federacije BiH (Službene novine Federacije BiH, broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15),

Inače, postupak porezne registracije se zasniva na **osnovnoj registraciji**, koji se, zavisno od vrste lica, bazira se na nizu propisa:

- Zakon o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj 74/15)
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14)
- Propisi o obrtu, advokatskim i notarskim djelatnostima, udruženjima i fondacijama, predstavništvima, ugostiteljstvu, trgovini, poljoprivredi i td.

- Pravilnikom o dodjeljivanju identifikacionih brojeva, registraciji i identifikaciji i evidencijama poreznih obveznika na teritoriji FBiH se propisuje:
  - postupak dodjele i struktura identifikacionog broja poreznog obveznika,
  - registracija i identifikacija poreznih obveznika,
  - odjava i oduzimanja identifikacionog broja poreznog obveznika,
  - vođenje registara i evidencija o poreznim obveznicima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Obaveza posjedovanja identifikacionog broja

- Obavezu posjedovanja identifikacionog broja poreznog obveznika imaju sljedeća lica:
  - pravna lica sa sjedištem u Federaciji uključujući, a ne limitirajući se na privredno društvo i njegove dijelove, ustanove, fondacije, udruženja, predstavništva, domaće i međunarodne organizacije, organe uprave, upravne organizacije i ostale organizacije i sva druga lica koja se upisuju kod nadležnog registracionog organa.
  - poslovne jedinice pravnih lica sa sjedištem u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine,
  - poslovne jedinice nerezidentnog pravnog lica,
  - nerezidentno pravno lice,

- samostalni poduzetnik sa sjedištem u Federaciji
- nerezidentno fizičko lice koje ostvaruje prihode u Federaciji,
- rezidentno fizičko lice koje ostvaruje prihode u Federaciji,
- fizičko lice koje ima prebivalište odnosno boravište na teritoriji Republike Srpske ili Brčko Distrikta, a ostvaruje prihode na teritoriji Federacije.

Nove oznake za ID brojeve

- Definisane su četiri nove oznake za identifikacione brojeve, u zavisnosti od oblika i načina registracije poreznog obveznika, a to su:
  - Identifikacioni broj poreznog obveznika – **pravnog lica (oznaka: PJIB)**
  - Identifikacioni broj poreznog obveznika – **samostalnog poduzetnika (oznaka: FJIB)**
  - Identifikacioni broj poreznog obveznika – **nerezidenta fizičkog lica (oznaka: NJIB)**
  - Identifikacioni broj poreznog obveznika – **građanina (koristi se Jedinostveni matični broj građanina – JIB)**

Vrste identifikacionih brojeva

- Identifikacioni brojevi pravnih lica i samostalnih poduzetnika, skraćeno PJIB i FJIB, mogu biti **glavni i izvedeni**.
- **Glavni identifikacioni broj** poreznog obveznika dodjeljuje se pravnom licu prema sjedištu odnosno, samostalnom poduzetniku prema sjedištu/mjestu gdje obavlja većinu poslovnih aktivnosti.
- **Izvedeni identifikacioni broj** poreznog obveznika se dodjeljuje za **poslovne jedinice** pravnog lica koje se ne nalaze na istoj adresi na kojoj se nalazi sjedište tog pravnog lica čiji su dijelovi, odnosno samostalnom poduzetniku koji djelatnost obavlja i izvan sjedišta odnosno na izdvojenom prostoru.

Postupci porezne registracije i identifikacije

- **Registracija poreznih obveznika** predstavlja postupak kojim se poreznim obveznicima dodjeljuje identifikacioni broj poreznog obveznika od strane Porezne uprave **nakon registracije lica kod nadležnog registracijskog organa**
- **Porezna identifikacija** predstavlja postupak kojim se poreznim obveznicima dodjeljuje identifikacioni broj poreznog obveznika od strane Porezne uprave **samo u svrhu prijave i uplate prihoda**
- *Komentar: Pojam „porezne identifikacije” nije propisan Zakonom o PU*

Porezna identifikacija

- Prema Pravilniku, postupak porezne identifikacije provodi **samo u slučaju kad ne postoji obaveza registracije lica kod nadležnih registracijskih organa**, a postoji obaveza obračuna prijave i uplate javnih prihoda po posebnim propisima.
- Postupak porezne identifikacije može biti pokrenut od strane poreznog obveznika podnošenjem prijave za dodjeljivanje identifikacionog broja (**Obrazac PI-505**) i dokumentacije propisane ovim pravilnikom.
- Nakon izvršene porezne identifikacije izdaje se **Potvrda o dodijeljenom identifikacionom broju**
- Poreznu identifikaciju provode pravna lica za „poslovne jedinice“ koje su navedene u članu 3. Pravilnika, a to su:
  - sjedište uprave,
  - kancelarija pravnog lica,
  - uplatno mjesto pravnog lica,
  - tvornica ili radionica pravnog lica,
  - instalacije, platforme, bušne platforme ili brodovi,
  - gradilište ili građevinski ili instalaterski projekt,
  - skladište pravnog lica.

Registracija poreznog obveznika

- Registracija poreznog obveznika predstavlja postupak kojim se poreznom obvezniku dodjeljuje identifikacioni broj od strane Porezne uprave
- Postupak registracije pokreće porezni obveznik podnošenjem određene dokumentacije Poreznoj upravi
- Izuzetno, **fizička lica – građani** Bosne i Hercegovine, registruju se automatski po osnovu podnesene porezne prijave odnosno izvršene uplate na račun javnih prihoda u Federaciji BiH
- *Porezna uprava ne može odbiti uredno podnesenu prijavu za registraciju*
- *Ako se po prijemu prijave utvrdi da postoje nedostaci zbog kojih ne može biti završena registracija, Porezna uprava će obavijestiti podnosioca prijave da u roku od 3 radna dana otkloni nedostatke ili će se smatrati da prijava nije ni podnesena*
- Nakon izvršene registracije Porezna uprava **izdaje Uvjerenje o registraciji poreznih obveznika**

Postupak registracije pravnih lica

- *Privredna društva i poslovne jedinice* za čiju registraciju je nadležan sud, dužna su pokrenuti postupak registracije u roku od **5 radnih dana** od dana registracije (upisa u sudski registar) kod nadležnog suda.
- Prilikom registracije podnose se odgovarajuće prijave - **Obrazac POR-500 (pravno lice)** ili **Obrazac POR-501 (dio pravnog lica)** i dokumentacije propisane Pravilnikom.
- Navedeni obrasci dostavljaju se nadležnoj jedinici Porezne uprave (*Odsjeci za poreznu registraciju KPU*), prema mjestu sjedišta rezidentnog privrednog društva odnosno adresi poslovne jedinice privrednog društva iz Republike Srpske ili Brčko Distrikta ili adresi nerezidentne poslovne jedinice

- ***Novoosnovano privredno društvo*** Obrazac POR-500 dostavlja zajedno sa sljedećom dokumentacijom:
  - rješenje nadležnog suda (ovjerena kopija) ili kopiju pripadajućeg djela teksta iz službenih novina,
  - ugovor o vođenju računovodstvenih poslova samo u slučaju kada poslovne knjige vodi drugo pravno ili fizičko lice (ovjerena kopija ili original),
  - dokaz o pravnom osnovu korištenja poslovnog prostora (ovjerena kopija ili original),
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija).

- Za svaku ***новоосновану пословну јединицу***, привредно друштво podnosi Obrazac POR – 501 zajedno sa sljedećom dokumentacijom:
  - rješenje nadležnog suda (ovjerena kopija) ili kopiju pripadajućeg djela teksta iz službenih novina,
  - dokaz o pravnom osnovu korištenja poslovnog prostora (ovjerena kopija ili original),
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija).

- **Podružnice nerezidentnih pravnih lica**, pored Obrasca POR-501, dostavljaju sljedeću dokumentaciju:
  - rješenje nadležnog suda (ovjerena kopija) ili kopiju pripadajućeg djela teksta iz službenih novina,
  - dokaz o pravnom osnovu korištenja poslovnog prostora (ovjerena kopija ili original),
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija),
  - pisanu izjavu o načinu obavljanja djelatnosti koja sadrži opis aktivnosti koji se obavlja u Federaciji od osnivača koja mora biti na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine (ovjerena od strane sudskog tumača). Izjava mora da sadrži i slijedeće podatke: broj i naziv registra u kojem je upisan osnivač, datum upisa u registar, naziv države, oblik organizovanja osnivača, dodijeljena strana šifra djelatnosti i osnovni kapital osnivača sa valutom.
  - listu zaposlenih lica,
  - ugovor o vođenju računovodstvenih poslova samo u slučaju kada poslovne knjige vodi drugo pravno ili fizičko lice (ovjerena kopija ili original).

- **Privredna društva koja vrše statusne promjene** (podjelu, spajanje ili pripajanje), dužna su u **roku od 5 radnih dana** od dana upisa statusne promjene kod nadležnog suda dostaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave **Obrazac POR - 500** i sljedeću dokumentaciju:
- za *novoo osnovana privredna društva* nastala spajanjem ili podjelom:
  - rješenje nadležnog suda (ovjerena kopija) ili kopiju pripadajućeg djela teksta iz službenih novina,
  - ugovor o vođenju računovodstvenih poslova samo u slučaju kada poslovne knjige vodi drugo pravno ili fizičko lice (ovjerena kopija ili original),
  - dokaz o pravnom osnovu korištenja poslovnog prostora (ovjerena kopija ili original),
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija).
- za privredno društvo - *pravni slijednik pripojenog društva*:
  - rješenje nadležnog suda (ovjerena kopija) ili kopiju pripadajućeg djela teksta iz službenih novina,
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija).
- za *privredna društva koja se brišu*:
  - rješenje nadležnog suda (ovjerena kopija) ili kopiju pripadajućeg djela teksta iz službenih novina,
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija).

- *Diplomatska i konzularna predstavništava, misije i međunarodne organizacije, ustanove, zavode, vjerske zajednice, političke stranke, sindikate, komore, udruženja, turističke zajednice, sportska društva i saveze, fondacije, zaklade, humanitarne organizacije, pravna lica kojima je posebnim propisima povjereno vršenje upravnih poslova iz nadležnosti organa uprave i druga pravna lica koja su registrirana za obavljanje neprofitne djelatnosti* u Federaciji, pokreću postupak registracije u roku od 5 radnih dana od dana registracije (upisa u registar) kod nadležnog registarskog organa podnošenjem Obrasca POR-500, Obrasca POR-501 ili **Obrasca POR-502** i dokumentacije propisane Pravilnikom.
- Uz Obrasce POR-500, POR-501 ili POR-502 dostavljaju sljedeću dokumentaciju:
  - rješenje nadležnog suda (ovjerena kopija) ili kopija pripadajućeg dijela teksta iz službenih novina ili dokument izdat od nadležnog organa iz Bosne i Hercegovine, kojim se potvrđuje osnivanje (ovjerena kopija),
  - lista zaposlenih lica za diplomatska i konzularna predstavništva, misije i međunarodne organizacije,
  - ugovor o vođenju računovodstvenih poslova samo u slučaju kada poslovne knjige vodi drugo pravno ili fizičko lice (ovjerena kopija ili original),
  - dokaz o pravnom osnovu korištenja poslovnog prostora (ovjerena kopija ili original),
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija).

- Ukoliko se na osnovu uredno podnesenih Obrazaca POR-500, POR-501 ili POR-502 i dokumentacije utvrdi da privredno društvo, poslovna jedinica ili međunarodna organizacija ispunjavaju uslove za dodjeljivanje **PJIB-a**, nadležna jedinica Porezne uprave će dodijeliti PJIB, te izdati **Uvjerenje o registraciji poreznih obveznika u roku od 5 radnih dana**
- *Izuzetno, uslijed preseljenja sjedišta privrednog društva ili međunarodne organizacije sa teritorije Republike Srpske ili Brčko Distrikta u Federaciju, dodijeljeni identifikacioni broj od strane poreznih administracija iz Republike Srpske ili Brčko Distrikta se zadržava*

Postupak registracije fizičkih lica

- **Samostalni poduzetnik** dužan je pokrenuti postupak registracije u roku od 5 radnih dana od dana registracije kod nadležnog registracijskog organa podnošenjem prijave - **Obrasca POR-503**. Obrazac POR-503 podnosi se nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave gdje se nalazi sjedište tog fizičkog lica. U slučaju da ne postoji sjedište, registracija će se vršiti kod nadležne organizacione jedinice Porezne uprave u čiju nadležnost spada poslovni ili stambeni prostor iz kojeg se upravlja poslovnim aktivnostima.
- Uz Obrazac POR-503 samostalni poduzetnik dostavlja sljedeću dokumentaciju:
  - dokument izdat od nadležnog registracijskog organa kojim se potvrđuje osnivanje (ovjerena kopija),
  - ugovor o vođenju računovodstvenih poslova samo u slučaju kada poslovne knjige vodi drugo pravno lili fizičko lice i kad postoji obaveza vođenja poslovnih knjiga (ovjerena kopija ili original),
  - dokaz o pravnom osnovu korištenja poslovnog prostora (ovjerena kopija ili original),
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija).

- Obavezu registracije imaju i **nerezidentna fizička lica** koja ostvaruju oporezive prihode prema odredbama propisa koji uređuju porez na dohodak, porez na imovinu, naslijeđe i poklon, i porez na promet nepokretnosti na teritoriji Federacije. Postupak registracije pokreće se podnošenjem odgovarajuće prijave za registraciju kod nadležne jedinice **Porezne uprave gdje se nalazi boravište tog nerezidentnog fizičkog lica**. Ukoliko nerezidentno fizičko lice nema boravište na teritoriji Bosne i Hercegovine, postupak registracije pokreće isplatilac oporezivih prihoda podnošenjem prijave za registraciju kod nadležne jedinice Porezne uprave gdje se nalazi sjedište isplatioca.
- Uz prijavu - **Obrazac POR - 504** za prvu registraciju, nerezidentno fizičko lice dostavlja i sljedeću dokumentaciju:
  - relevantni dokument nadležne službe za strana lica i putnu ispravu (ovjerena kopija), *ukoliko prijavu vrši nerezidentno fizičko lice,*
  - dokument (npr. ugovor) na osnovu kojeg se vrši isplata oporezivog prihoda, *ukoliko prijavu vrši isplatilac oporezivih prihoda,*
  - identifikacioni dokument podnosioca zahtjeva (na uvid) ili punomoć za podnošenje obrasca za punomoćnika (original ili ovjerena kopija).

Evidencija „stranaca“ u Poreznoj upravi

- Pravilnikom je propisano da će Porezna uprava formirati **evidencije nerezidentnih fizičkih i pravnih lica**.
- Kada su u pitanju **nerezidentna pravna lica**, evidencija će se formirati za: osnivača pravnih lica sa sjedištem u FBiH, i lica koja otvaraju nerezidentne račune u bankama u skladu sa propisima o deviznom poslovanju
- Nerezidentno pravno lice koje otvara nerezidentne račune u bankama, u obavezi je Poreznoj upravi dostaviti Obrazac EB-507.
- Porezna uprava će formirati evidencije **nerezidentnih fizičkih lica**, i to za fizička lica koja otvaraju račune kod banaka i koja su vlasnici rezidentnih pravnih lica
- Nerezidentno fizičko lice koje otvara račun kod banke, u obavezi je Poreznoj upravi dostaviti Obrazac EB-506.
- **Propisana je i obaveza banke da obavještava Poreznu upravu o otvaranju odnosno brisanju nerezidentnih računa, te o ažuriranju podataka imaoća računa**

Odjava i oduzimanje identifikacionog broja

- Riječ je o tri različita postupka koji se provode u slijedećim slučajevima:
- Odjava ID broja (prestanak djelatnosti, a postupak pokreće porezni obveznik)
- Odjava ID broja po službenoj dužnosti
- Oduzimanje ID broja po službenoj dužnosti

Odjava ID broja (porezni obveznik)

- Postupak odjave ID broja se pokreće u roku od 5 dana od dana brisanja kod nadležnog registracijskog organa
- Za poslovne jedinice kojima je izdata Potvrda o dodijeljenom ID broju, postupak se pokreće u roku od 5 dana od dana prestanka aktivnosti
- U postupku odjave, Porezna uprava je dužna da provjeri stanje obaveza
- Kontrola PU se provodi u roku od 10 dana od dana podnošenja odjave

- Ukoliko Porezna uprava utvrdi da porezni obveznik ima neizmirenih obaveza, odbija se podnesena prijava
- Ako porezni obveznik nema neizmirenih obaveza, Porezna uprava dužna je izdati potvrdu o odjavi poreznog obveznika

Likvidacija i stečaj

- Pravna lica kod kojih je pokrenut stečaj ili likvidacija, dužni su Poreznoj upravi dostaviti:
  - Rješenje o otvaranju likvidacionog ili stečajnog postupka i
  - Rješenje o zaključenju likvidacionog ili stečajnog postupka.

Odjava ID broja po službenoj dužnosti (PU)

- Ovaj postupak Porezna uprava pokreće po službenoj dužnosti za:
- Lica koja nisu podnijela obrazac za odjavu ID broja, kojima je nadležni registracijski organ odredio brisanje iz registra,
- Lica koja duže od dvije godine nisu imale promjene na transakcijskim računima (?),
- Pravna lica koja su ex lege prestala sa poslovanjem (?),
- Pogrešno registrirana pravna lica (?)

- Preminula fizička lica, ako preminuli nije imao poreznih obaveza (*Komentar – u prethodnim stavkama za lica koja duže od dvije godine nemaju promjena na transakcijskim računima, nije spomenut uslov poreznih obaveza*)
- Nerezidentna fizička lica koja borave na teritoriji Federacije po prestanku boravka (?),
- Nerezidentna pravna lica koja su prestala sa obavljanjem djelatnosti ili aktivnosti (?)

Oduzimanje ID broja po službenoj dužnosti

Oduzimanje ID broja se vrši za lica:

- koja su dostavila netačne i neistinite podatke,
- koja su dostavila lažnu dokumentaciju,
- za koja nadležni sud utvrdi da je upis u registar bio nedopustiv ili je postao naknadno nedopustiv,
- za koja se utvrdi da je dodjela ID broja bila nedopustiva,
- koja su nerezidentne račune otvorili u poslovnim bankama i koristili u svrhu izbjegavanja plaćanja poreza.

Komentar: ...

- Odsjek za edukaciju i registraciju nadležnog KPU pokreće postupak oduzimanja ID broja, obavještava poreznog obveznika o pokrenutom postupku i poziva istog da se u određenom roku izjasni i otkloni eventualne nedostatke;
- Rukovodilac KPU donosi rješenje o oduzimanju ID broja prema odredbama upravnog postupka, **nakon poduzimanja svih radnji neophodnih za naplatu poreznih obaveza tog lica**. Rješenje o oduzimanjau ID broja dostavlja se poreznom obvezniku.

Kaznene odredbe

- Kaznene odredbe vezane za propuste prilikom registracije poreznih obveznika, propisane su Zakonom o poreznoj upravi.
- **Pravno lice** koje prekrši bilo koju proceduru registrovanja kod Porezne uprave ili koje se ne registruje na vrijeme bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM. Za isti prekršaj kaznit će se i **odgovorna osoba u pravnom licu** u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.
- **Fizičko lice** koje prekrši bilo koju proceduru registracije ili se ne registruje na vrijeme bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Obrazloženje za aplikativno rješenje Porezne uprave Federacije BiH o poreznoj registraciji i primjeni istog u svakodnevnoj praksi, počev od 1. oktobra 2017. godine

- Iznenađna objava novog Pravilnika...
- FMF je ostavilo kratko vrijeme pripremu za nadogradnju sistema u Poreznoj upravi tj. novi sistem porezne registracije, praktično manje od 15 dana, od polovine septembra do početka oktobra, te također za edukaciju i obavješćavanje zaposlenika i poreznih obveznika, pripremu dokumentacije, obrazaca, obaveznog protokolisanja i td.
- Velike izmjene u pogledu obrazaca i potrebne dokumentacije
- Odvojena statističko razvrstavanje od porezne registracije
- Rezultat: veliko nezadovoljstvo stranaka, zaposlenika, puno nervoze i čekanja, što se posebno odnosi na KPU Sarajevo, sa najvećim brojem poreznih obveznika

Najčešće pitanje:

- Da li donošenjem ovih podzakonskih propisa sva, ili samo određena, pravna i fizička lica/samostalni privrednici imaju obavezu ponovne registracije/doregistracije i statističkog razvrstavanja?

Odgovor:

- Ne. Međutim, svaka izmjena bilo kojeg podatka, praktično, znači ponovnu registraciju, s obzirom na nove obrasce i podatke koji se traže po novom Pravilniku.

**Pravilnik
o razvrstavanju poslovnih subjekata prema
klasifikaciji djelatnosti u FBiH**

Predmet i stupanje na snagu

- U „Službenim novinama FBiH“, broj 72/17 od 22.9.2017. godine, objavljen je Pravilnik o razvrstavanju poslovnih subjekata prema klasifikaciji djelatnosti u FBiH.
- Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Federacije BiH”, **tj. od 23.9.2017. godine.**
- Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o razvrstavanju poslovnih subjekata prema klasifikaciji djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, broj 6/12).

Prijava za razvrstavanje poslovnih subjekata - *Obrazac RPS*

- Prijavu za razvrstavanje poslovnog subjekta ili dijela u njegovom sastavu prema KD-u poslovni subjekt podnosi na obrascu RPS - *"Prijava za razvrstavanje po djelatnosti poslovnog subjekta ili dijela poslovnog subjekta"*.
- Obrazac RPS podnosi se neposredno nadležnoj službi Federalnog zavoda za statistiku u roku od 7 dana od dana dobivanja Uvjerenja o poreznoj registraciji izdatog od strane Porezne uprave.

Prvo razvrstavanje

- Kod **prvog razvrstavanja** poslovnog subjekta ili njegovog dijela, uz prijavu na obrascu RPS poslovni subjekt prilaže kopiju rješenja o upisu osnivanja poslovnog subjekta ili njegovog dijela u registar kod nadležnog organa, odnosno pravnog akta (zakon, odluka i drugi akti) o osnivanju poslovnog subjekta ili njegovog dijela za koje ne postoji obaveza upisa u posebne registre.
- **Poslovni subjekt sa sjedištem na području Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine** za dijelove u svom sastavu koji se nalaze na području Federacije Bosne i Hercegovine, pored gore navedenih akata prilaže i akt o njihovom razvrstavanju izdat od strane nadležnog organa u Republici Srpskoj, odnosno Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Promjena pretežne djelatnosti

- Promjena pretežne djelatnosti utvrđuje se:
  - za poslovni subjekt koji **ostvaruje dobit** proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu prema najvećem učešću određene djelatnosti u ukupnoj dodanoj vrijednosti;
  - za poslovni subjekt koji **ne ostvaruje dobit** proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu prema najvećem učešću broja zaposlenih po platnoj listi i isplaćenim bruto plaćama.
- Uz prijavu na obrascu RPS podnose i **obrazac PPL-D "Prijava promjene pretežne djelatnosti"**. Poslovni subjekti koji su dužni podnositi financijske izvještaje prilažu još bilans stanja i bilans uspjeha za prethodnu kalendarsku godinu.

Obavještenje o razvrstavanju poslovnih subjekata

- Federalni zavod za statistiku izdaje poslovnom subjektu obavještenje u roku od 3 dana od dana prijema potpune prijave za razvrstavanje, odnosno prijave za promjenu pretežne djelatnosti.
- Ako poslovni subjekt smatra da je obavještenje nepravilno doneseno ima pravo u roku od 8 dana od dana njegovog prijema, podnijeti zahtjev za ponovno razvrstavanje.
- Zavod izdaje poslovnom subjektu u dva primjerka, a za sve dijelove u njegovom sastavu u jednom primjerku.
- **Preuzimanje obavještenja vrši se neposredno u nadležnoj službi Zavoda.**

Postupanje u slučaju uvođenja nove KD

- Prilikom uvođenja nove klasifikacije djelatnosti Zavod po službenoj dužnosti osigurava prelazak na novu klasifikaciju djelatnosti.
- Za poslovne subjekte i njihove dijelove kojima je izdato obavještenje o razvrstavanju prema prethodno važećoj klasifikaciji djelatnosti Zavod izdaje obavještenje o razvrstavanju usklađeno sa novom klasifikacijom djelatnosti, bez prethodno podnesene prijave na obrascu RPS ukoliko to informaciono tehnološka i metodološka rješenja omogućavaju.
- Kada nije moguće izvršiti usklađivanje djelatnosti po službenoj dužnosti poslovni subjekt podnosi prijavu na obrascu RPS uz koji prilaže kopiju posljednjeg rješenja nadležnog registarskog organa, odnosno odgovarajućeg pravnog akta za subjekte koji se ne upisuju u posebne registre, nakon čega Zavod izdaje obavještenje o razvrstavanju usklađeno sa novom klasifikacijom djelatnosti.

**Zakon
o izmjenama i dopunama
Zakona o unutrašnjoj trgovini**

- **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini** (*“Službene novine Federacije BiH”, broj 79/17 od 18.10.2017. godine*)
- Precizirane su odredbe Zakona, koje se odnose na „**trgovca pojedinca**” i trgovca koji pruža usluge tržnice na malo (pijaca)
- **Trgovac pojedinac može raditi sam, bez zaposlenika i to na samo jednom prodajnom mjestu**
- Radi podsjećanja, napominje se da trgovac pojedinac ima „specijalni status“ prema propisima o doprinosima, odnosno obračunava doprinose na minimalnu osnovicu (za 2017. godinu 370 KM)
- **Trgovci su dužni uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona – do 26.12.2017. godine**

Uslovi za izdavanje odobrenja

- Odobrenje za obavljanje trgovine na malo **ličnim radom** izvan prodavaonice nadležno tijelo izdat će fizičkoj osobi koja ispunjava sljedeće uvjete:
  - a) državljanin je Bosne i Hercegovine,
  - b) poslovno je sposoban,
  - c) ima najmanje osnovnu školsku spremu,
  - d) zdravstveno je sposoban, ako je za obavljanje trgovine na malo određenim robama iz predmeta poslovanja zdravstvena sposobnost propisana kao poseban uvjet,
  - e) ima sklopljen ugovor ili predugovor o zakupu jednog prodajnog mjesta izvan prodavnice,

- f) da nema zasnovan radni odnos ili da nije ostvario prava po temelju radnog odnosa,
- g) nema osnovanu trgovačku radnju ili svojstvo trgovca pojedinca, o čemu podnosi pisanu izjavu,
- h) da mu pravomoćnom odlukom nije izrečena mjera zabrane obavljanja trgovinske djelatnosti.

Trgovac koji pruža usluge tržnice na malo (pijaca) dužan je da:

- a) utvrdi pijačni red, jasno obilježi i izdvoji pijačni prostor od okolnog prostora, kao i da vidno istakne dane i vrijeme pijačne trgovine,
- b) osigura ispunjavanje minimalno-tehničke opremljenosti pijace
- c) istakne cijene usluga pijace i da iste naplaćuje izdavanjem fakture,
- d) usluge izdavanja prodajnog mjesta (sto, štand, lokacija za pokretno vozilo za prodaju i dr.) naplaćuje putem fiskalnog uređaja,
- e) zaključi ugovor o zakupu prodajnog mjesta samo sa osobama iz člana 2. stavak 2) i stavak 3) toč. b), c) i d) ovog zakona,
- f) sa trgovcem pojedincem zaključi ugovor o zakupu samo jednog prodajnog mjesta,
- g) vodi registar zaključenih ugovora o zakupu

SPECIFIČNA PITANJA IZ OBLASTI FINANSIJA, TE OPOREZIVANJA DOHOTKA I DOBITI

Prezentant: Fuad Balta, dipl.ecc.

Traženje potvrda o izmirivanju poreznih obaveza u svrhu isplate dividend

- **PITANJE: Da** li banka ima pravo tražiti potvrdu o uredno izmirenim poreskim obavezama društva (d.o.o.) koje želi da isplati dio akumulirane dobiti (dividende) svojim osnivačima (fizičkim licima), i ukoliko ima, onda koliko ta potvrda može biti stara?
- **ODGOVOR:**
- Član 87. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit sa podnaslovom “Dokazi vezani za isplatu” propisuje, citat:
- “(1) Ukoliko porezni obveznik vrši isplatu iz dobiti na dan isplate, u **svojoj evidenciji** treba da posjeduje sljedeće dokaze:
  - a) potvrda ili uvjerenje Porezne uprave o stanju neizmirenih obaveza po osnovu poreza ili doprinosa; i
  - b) izjava poreznog obveznika pod materijalnom i krivičnom odgovornošću da su dospjele obaveze prema zaposlenim uredno izmirene.

- (2) Ukoliko porezni obveznik daje pozajmice ili vrši prijenos imovine **u svojoj evidenciji treba da posjeduje sljedeće dokaze:**

a) dokaze iz stava (1) ovog člana

b) potvrda ili uvjerenje Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o stanju neizmirenih obaveza s osnova javnih prihoda. (3) Dokazi iz st. (1) i (2) ovog člana ne smiju biti stariji od 15 dana od dana isplate dobiti , odnosno davanja pozajmice ili prijenosa imovine. “

- Iz svega navedenog, može se zaključiti slijedeće:
- Bankarski službenici nisu porezni inspektori niti osobe nadležnog organa uprave s posebnim nadležnostima da bi mogle vršiti nadzor nad dokumentacijom poreznog obveznika.
- Za kontrolu poslovanja i, s tim u vezi, kvaliteta, validnosti i vjerodostojnosti odgovarajuće dokumentacije (što uključuje i provjeru dokaza o zakonitosti isplate dividende), ovlaštenje za takvu vrstu nadzora i preduzimanja potrebnih mjera i propisanih sankcija, u konkretnom slučaju, imaju ISKLJUČIVO inspektori ili posebno ovlašteni službenici Porezne uprave Federacije BiH.

Zahtjevi prema pravnim licima da prilože dokaze o pravdanju sredstava koja se mjesečno podižu do visine blagajničkog maksimuma za potrebe reprezentacije, putnih troškova, dnevnica i drugih izdataka

- **PITANJE:** Da li banka ima pravo tražiti da njima opravdamo sredstva koja podižemo za potrebe blagajne? Sredstva podižemo jednom mjesečno do blagajničkog maksimuma za potrebe reprezentacije, putne troškove, dnevnice i drugo.
- **ODGOVOR:**
- Banka NEMA PRAVO da traži pravdanje sredstava koje poslovni subject podiže za potrebe blagajne!
- Prema Uredbi o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, nadzor nad primjenom navedenog propisa za pravilnost korištenja novčanih sredstava iz blagajne i formiranja tačnog iznosa blagajničkog maksimuma na osnovu odgovarajuće odluke poslovnih subjekata ima Poreznoj upravi Federacije BiH i drugi kontrolni organi, što ISKLJUČUJE službenike bilo koje banke.

Oporezivanje isplate naknada sportskim sucima i delegatima na utakmicama

Pitanje: Sportski sudac ili delegat na utakmicama, koji povremeno obavlja djelatnost suđenja ili je delegat, a pri tome se radi o nezaposlenoj osobi, znači da ne obavlja nikakvu osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost, da li u takvim slučajevima isplatitelj naknade ima obavezu pri isplati naknada obračunati i uplatiti porez na dohodak, doprinose za zdravstveno osiguranje i PIO (4% i 6%), posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i opću vodnu naknadu.

Odgovor:

Prema članu 12. stavu 2. Zakona o porezu na dohodak, u dohotke od SAMOSTALNE djelatnosti, pored ostalog, ubrajaju se i dohoci od tzv. DRUGIH SAMOSTALNIH DJELATNOSTI.

- Pod drugim samostalnim djelatnostima iz stava 4. pod 3) smatraju se povremene samostalne djelatnosti, među kojima su taksativno navedene i povremene djelatnosti sportskih sudija i delegata.
- Od ostvarenog dohotka sportskog sudije isplatilac je dužan da obračuna porez po odbitku od 10% i, istovremeno prilikom svake isplate, ovaj porez doznači na propisani uplatni račun

- Shodno članu **60.** tački 5. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, citat:...” od dohotka od druge povremene samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja iz člana 12. stav (4) tačka 3) Zakona, licima koja kao naučnici, umjetnici stručnjaci, novinari i dr. (sportske sudije, op.a.) ostvaruju autorske naknade, porez po odbitku se obračunava na poreznu osnovicu koju čini ukupan prihod umanjen u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu, u skladu sa članom 15. stav (5) Zakona, bez prava na lični odbitak iz člana 24. Zakona“.
- Isplatilac je dužan da nadležnoj ispostavi Porezne uprave Federacije BiH kao dokaz dostavi obrazac AUG-1031 – Akontacija poreza po odbitku za samostalne djelatnosti, a u skladu sa odgovarajućim odredbama Zakona o doprinosima, te propisima u vezi sa obavezom plaćanja posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i opću vodnu naknadu, isplatilac je u obavezi da obračuna “male” doprinose, kao i navedene dvije vrste naknada, te da iste blagovremeno uplati na odgovarajuće propisane račune

Pitanje: Koji je to posebni zakon kojim je regulirana isplata naknade plaće za **polovinu punog radnog vremena** koje radnik ne radi; U kojem iznosu se radniku isplaćuje topli obrok, razmjerno vremenu koje radi tj. 50%?

- **Odgovor:** Način ostvarivanja prava za novčanu naknadu za slučaj njege djeteta tj. naknade plaće za polovinu punog radnog vremena u nadležnosti je kantona i posebnih propisa iz oblasti socijalne zaštite.
- Kako bi se ispoštovale odredbe propisa o radu, te kako ne bi bili oštećeni ni poslodavac niti zaposlenica, za konkretni slučaj trebalo bi osigurati da:
- radnica ostane prijavljena na 8 sati radnog vremena,
- poslodavac može porodilji u radnom odnosu odobriti rad na 4 sata radnog vremena,
- se topli obrok isplaćuje u 50% iznosu, s obzirom da radnica provodi polovinu radnog vremena na poslu, a riječ o pravu koje zavisi od dužine radnog vremena,
- je neoporeziva naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) samo za dane prisustva na poslu u visini od 1% od prosječne neto plaće u Federaciji BiH prema posljednje objavljenom statističkom podatku, a u "Službenim novinama FBiH", broj 72/17 objavljen je "najsvežiji" podatak u isplaćenoj prosječnoj mjesečnoj plaći za period V-VII/17 na području Federacije BiH u iznosu od 863,00 KM

Pitanje: Molimo Vas za mišljenje na koji način bi trebali obračunavati dane sedmičnog odmora koji su njima u stvari radni dani, a njihov odmor je pomjeren na neki drugi dan u sedmici, te kako da tretiramo noćni rad na te dane

Odgovor:

- Ukoliko je vašim pravilnikom TAČNO određeno koji je dan sedmičnog odmora, umjesto nedjelje, u tom slučaju radnici apoteke ne bi imali pravo na uvećanje neto satnice kada rade nedjeljom, ali bi im trebalo obračunati dodatak na neto satnicu od 15 odsto, ukoliko rade na dan koji je određen kao sedmični odmor
- U slučaju rada noću, neto satnicu trebalo bi uvećati za dodatnih 50 odsto u skladu sa kumulativno odrađenim brojem radnih sati u periodu od 22 sata jednog dana do 6 sati drugog dana u toku jednog mjeseca

Pitanje: Način fakturisanja posrednicke provizije od strane firme iz Saudijske Arabije (sa kojom kako smo cuili BiH nema ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja), ali i za slucaj da se radi o firmi koja je iz drzave sa kojom BiH ima potpisan međudrzavni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, te obaveza **poreza po odbitku** u oba slučaja.

- Za razliku od medjunarodnog ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa Ujedinjenim Arapskim Emiratima i Katarom, Bosna i Hercegovina nema ratifikovan takav ugovor ugovor sa Saudijskom Arabijom.
- Prema članu 38. stavovima 1 i 2. Zakona o porezu na dobit, porez po odbitku obračunava se i na prihod koji ostvari nerezident obavljanjem povremene djelatnosti na teritoriji Federacije, pod koju odredbu se može podvesti pružanje savjetodavnih i posredničkih usluga firme iz Saudijske Arabije domaćem pravnom licu.
- U konkretnom slučaju, porez po odbitku obračunava se po osnovu isplate ili na drugi način izmirenih „ostalih naknada za usluge, ali samo za nerezidente iz država sa kojima nema potpisan ugovor o izbjegavanje dvostrukog oporezivanja“ - citat stava 1. pod i) navedenog člana Zakona o porezu na dobit

- Osnovicu za obračun poreza po odbitku predstavlja BRUTO iznos koji rezident Federacije BiH isplaćuje nerezidentu.
- Bruto iznos je prihod na koji glasi faktura koju je nerezident – pravno lice iz inostranstva ispostavilo rezidentu Federacije (isplatiocu prihoda), BEZ poreza na dodanu vrijednost ili drugog inostranog poreza.
- Obračunati i uplaćeni porez po odbitku se nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu isplatioca prijavljuje na obrascu POD – 818 u roku od deset dana nakon isteka mjeseca u kojem je izvršena uplata poreza po odbitku za i u ime nerezidenta.
- Porez po odbitku koji je porezni obveznik obračunao i platio na svoj teret, a sa državom primaoca prihoda ne postoji Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (kao što je slučaj u primjeru iz postavljenog upita), tako obračunat i plaćen porez po odbitku predstavlja **porezno priznat rashod** u poreznom bilansu.
- Međutim, porez po odbitku koji porezni obveznik - isplatilac nije obustavio od prihoda nerezidenta, a imao je pravo u skladu sa odredbama člana 35. Zakona o porezu na dobit, te ga je izmirio na svoj teret, predstavlja **porezno nepriznat rashod** u cjelokupnom iznosu.

Izdavanje potvrde o nerezidentnosti

- **PITANJE:** Da li studenti, Državljeni BiH, koji studiraju u R Sloveniji ili nekoj drugoj državi EU, a pritom istovremeno obavljaju neke privremene poslove dok studiraju, mogu od nadležne Porezne Ispostave u F BiH dobiti potvrdu o rezidentnosti. Svrha izdavanja potvrde je izbjegavanje dvostrukog oporezivanja.
- **ODGOVOR:** Odredbama Pravilnika o izdavanju potvrde o rezidentnosti od strane Porezne uprave („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/14) propisane su procedure, način izdavanja i izgled obrasca potvrde o rezidentnosti u Federaciji BiH.
- Status rezidenta Federacije BiH naš student koji studira u Sloveniji dokazuje na obrascu POR-1 (Potvrda o rezidentnosti u Federaciji BiH) koji je propisan navedenim pravilnikom radi ostvarivanja prava koja proizlaze iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i to: za umanjenje porezne obaveze, izuzimanje od plaćanja poreza ili povrata više plaćenog poreza.

- Kada se status rezidenta dokazuje isključivo potvrdom na obrascu koji propisuje nadležni organ druge države sa kojom je ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u primjeni (kao što je slučaj sa BiH i Slovenijom), taj obrazac ovjerava nadležna jedinica Porezne uprave Federacije BiH u kojoj se određeni student vodi ili pripada prema mjestu prebivališta.
- Dakle, **studenti koji su državljani Bosne i Hercegovine, a studiraju u Sloveniji ili nekoj drugoj državi Evropske unije na temelju pismenog zahtjeva nadležnoj ispostavi Porezne uprave i pod uslovima navedenim u Pravilniku o izdavanju potvrde o rezidentnosti (koji OBAVEZNO treba da konsultujete) mogu dobiti potvrdu o rezidentnosti u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja.**

NACRTI NOVIH ZAKONSKIH RJEŠENJA O RAČUNOVODSTVU, POREZU NA DOHODAK I DOPRINOSIMA

Fuad Balta, dipl.ecc.

- ZAKON O POREZU NA DOHODAK
- ZAKON O DOPRINOSIMA

Predstavnički dom
25 i 26. 4. 2017.
Dom naroda
21. 9. 2017

JAVNA RASPRAVA do **01.01.2018.**

Nacrt Zakona o porezu na dohodak

Pojam „**porezni agent**“ znači svako lice koje vrši isplatu ili davanje prihoda (*trenutno korišteni izraz je „poslodavac“*)

Prihodi koji podliježu obavezi obračuna i plaćanja poreza na dohodak su:

- prihodi od nesamostalnog rada,
- prihodi od samostalnog rada,
- prihodi od imovine i imovinskih prava,
- prihodi od ulaganja kapitala,
- **ostali prihodi** u skladu sa članom 40. ovog zakona.

Ostali prihodi iz člana 40. Zakona

- prihodi sportista i sportskih stručnjaka
- prihodi od povremenih slobodnih zanimanja i
- drugi prihodi

- **Ostalim drugim prihodima** u smislu člana 40. stav (1) tačka c) ovog zakona smatraju se i drugi prihodi koji po svojoj prirodi čine dohodak fizičkog lica, a koji nisu oporezivi po drugom osnovu u skladu sa ovim zakonom, a naročito:
  - prihodi po osnovu zastupanja bilo koje vrste;
  - prihodi po osnovu ugovora zaključenih preko omladinske ili studentske zadruge sa licem do navršениh 26 godina života ako je na školovanju u ustanovama srednjeg, višeg ili visokog obrazovanja;
  - prihodi po osnovu naknada u vezi sa izvršavanjem poslova odbrane, civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda u visini i uslovima koji propiše ministar;
  - prihodi po osnovu prikupljanja i prodaje sekundarnih sirovina, uzgajanja i prodaje pečuraka, uzgoja i prodaje pčelinjeg roja (pčela), uzgoja i prodaje puževa, odnosno po osnovu prodaje drugih dobara ostvarenih obavljanjem privremenih ili povremenih poslova;

- prihodi ostvareni po osnovu dobrovoljne saradnje u humanitarne, zdravstvene, vaspitno-obrazovne, kulturne, sportske, naučno-istraživačke, vjerske i druge svrhe, odnosno saraduju u sindikalnim organizacijama, komorama, političkim strankama, savezima i udruženjima, nevladinim i u drugim neprofitnim organizacijama, pri čemu ne ostvaruju bilo koju drugu naknadu po osnovu te saradnje u visini i uslovima koji propiše ministar;
- prihodi isplaćeni iznad propisanih iznosa iz člana 8. stav (2) ovog zakona, a da nisu prihodi iz člana 7. stav (1) tačka a), b), c) i d) ovog zakona ili nisu navedeni u članu 8. stav (2) ovog zakona.
- prihodi koji nisu navedeni u članu 8. stav (1) ovog zakona.

Član 8. Zakona – Izuzeti prihodi

Prihodi na koje se ne plaća porez na dohodak su:

- primanja odnosno donacije koje građani ostvaruju po osnovu darovanja pravnih i fizičkih lica za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavka lijekova i ortopedskih pomagala), koja nisu plaćena osnovnim ili dopunskim zdravstvenim osiguranjem;
- godišnji prihodi na osnovu naknada za tjelesna oštećenja, umanjenu radnu sposobnost, naknada za pretrpljenu neimovinsku štetu i naknada šteta zaposlenicima po osnovu posljedica nesreće na radu u iznosu do pet prosječnih plaća u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku
- nasljedstva i pokloni ukoliko su na njih plaćeni porezi po propisima kantona;
- godišnje prihode u iznosu do 3.600,00 KM na ime stipendija i/ili školarine (upisnine) učenika i studenata na redovnom školovanju;

- mjesečne naknade u iznosu do 150,00 KM na ime troškova prakse i obrazovanja učenika i studenata na redovnom školovanju;
- naknade troškova volontiranja u mjesečnom iznosu do 100,00 KM koju ostvaruje volonter, u skladu sa zakonom koji uređuje volontiranje;
- naknade u slučaju smrti zaposlenog, člana njegove porodice ili penzionisanog radnika, pomoći u slučaju teške invalidnosti, bolesti zaposlenog u visini do tri prosječne plaće u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku;
- pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine uslijed elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja u visini stvarnih troškova;

- naknade štete zbog posljedica nesreće prema odluci suda ili nagodbi u toku sudskog/vansudskog postupka u visini do pet prosječnih plaća u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku;
- prihodi od prodaje imovine koja je korištena u lične svrhe;
- osvojene, odnosno dobijene nagrade u novcu, stvarima i/ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim takmičenjima;
- otpremnina koja se daje zaposlenom u visini do tri prosječne plaće u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku prilikom odlaska u penziju;

- prihode na osnovu **kamate** u bankama, štedionicama i štedno-kreditnim zadrugama, bankovnim računima (žiroračun, devizni računi i dr.) i kamate na državne obveznice, **osim prihoda iz člana 39. ovog zakona;**
- prihodi po osnovu **osiguranja života, stvari, imovine i odgovornosti**, koje isplaćuju društva za osiguranje i reosiguranje koja imaju sjedište na teritoriji Federacije;
- prihodi po osnovu **isplaćenih naknada životnog osiguranja koji imaju karakter štednje**, kao i isplaćene prihode po osnovu dobrovoljnog penzijskog osiguranja, koje isplaćuju društva za osiguranje i reosiguranje koja imaju sjedište na teritoriji Federacije, osim prihoda iz člana 39. stav (1) tačka d) ovog zakona;
- prihodi iz člana 17. stav (5) ovoga zakona, koje isplaćuje/daje porezni agent (**stručno usavršavanje, radna odjeća, ljekarski pregledi, dnevnice i druge naknade propisane Pravilnikom...**);

- godišnji prihodi ili naknade fizičkih lica koje ostvaruju u neprofitnim pravnim licima za dobrovoljno učešće u akcijama koje su u općem javnom interesu u iznosu do 500,00 KM;
- godišnje naknade na ime socijalne pomoći koja se isplaćuju iz sredstava članarine članovima radničkih sindikata ili udruženja penzionera u visini do jedne prosječne plaće u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima nadležnih organa za statistiku;
- naknade koje se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Evropske unije putem akreditiranih tijela za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Evropske unije;
- naknade koje se isplaćuju od strane Organizacije ujedinjenih naroda i njenih specijaliziranih agencija i OHR-a prema rezidentima Federacije s osnova radnog odnosa.

Stopa poreza na dohodak

Prijedlog prema prednacrtu Zakona:

- **10%** na mjesečnu osnovicu dohotka do 800,00 KM odnosno godišnju osnovicu do 9.600,00 KM
- **20%** na razliku mjesečne osnovice dohotka preko 800,00 KM odnosno godišnje osnovice iznad 9.600,00 KM

Prihod od nesamostalne djelatnosti

Član 17. prednacrtu Zakona

- ... prihodi po osnovu naknade za **topli obrok, regres, prijevoz i ostalih naknada iz radnog odnosa**, u skladu sa odredbama ovog zakona...

Ostalo

- Pojam „**porezni agent**“ znači svako lice koje vrši isplatu ili davanje prihoda
- Povezana lica, transferne cijene ....
- Kapitalni dobiti i gubici...

Lični odbitak

- Poreznim obveznicima ukupan iznos ostvarenog dohotka umanjuje se za lični odbitak u visini od 8.400,00 KM za porezni period za koji postoji obaveza plaćanja poreza. Ukoliko je porezni period kraći od kalendarske godine, lični odbitak se računa za svaki mjesec u kojem je ostvaren dohodak
- Porezni mogu odbiti lični odbitak od ostvarenih prihoda od nesamostalnog i samostalnog rada
- Za lice koje radi sa nepunim radnim vremenom, umanjenje ličnog odbitka je srazmjerno radnom vremenu tog lica u odnosu na puno radno vrijeme
- Ukoliko lice ostvaruje puno radno vrijeme kod dva ili više poslodavaca, ukupni lični odbitak koje vrši svaki poslodavac srazmjerno radnom vremenu ne može preći lični odbitak učinjen sa punim radnim vremenom
- Ukoliko lice ostvaruje nepuno radno vrijeme kod dva ili više poslodavaca, svaki poslodavac vrši umanjenje srazmjerno radnom vremenu kod poslodavca u odnosu na puno radno vrijeme, s tim što zbir umanjenja mora biti manji od ličnog odbitka u odnosu na puno radno vreme

Prijava poreza na dohodak

- Prijavu poreza na dohodak od nesamostalnog rada vrši **porezni agent** prilikom isplate/davanja dohotka, **a najmanje jednom mjesečno odnosno godišnje**
- Prijave sadrže evidencije o isplatama/davanjima za svakog poreznog obveznika posebno, sa podacima o obračunatim i uplaćenim doprinosima i poreza na dohodak
- **Porezni agenti koji imaju više od pet zaposlenih dužni su Poreznoj upravi prijavu dostavljati elektronskim putem**

- Porezni obveznik odnosno **samostalni poduzetnik** je dužan nakon isteka poreznog perioda, odnosno **do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu** podnijeti **Godišnju prijavu poreza na dohodak i porezni bilans** nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave prema mjestu sjedišta odnosno prebivališta poreznog obveznika
- Prijavu poreza na dohodak **od ulaganja kapitala, dohodak od imovine i imovinskih prava i ostali dohodak** vrši **isplatilac odnosno primalac dohotka** prilikom isplate/davanja odnosno primanja dohotka, istog dana ili prvog narednog radnog dana po izvršenoj isplati/davanju odnosno primanju dohotka
- Oblik i sadržaj poreznih prijava propisuje Federalni ministar finansija Pravilnikom o primjeni zakona o porezu na dohodak

Sankcije

- Za poreznog agenta od **5.000,00 KM do 70.000,00 KM** – zbog neobračunavanja, neplaćanja, neprijavljivanja poreza, neplaćanja akontacije, neuplaćivanja dohotka na račun kod banke;
- Odgovorno lice kod pravnog lica od **3.000,00 KM do 20.000,00 KM**.
- Fizičko lice – samostalni poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od **2.000,00 KM do 20.000,00 KM**.
- Novčane kazne povećavaju se za 50% u slučajevima kada je isplatilac prihoda odnosno porezni obveznik ponovno ili više puta počinio prekršaj, ali ne preko maksimalnih iznosa propisanih posebnim propisima
- Za poreznog obveznika predviđene su kazne od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM

Prelazne i završne odredbe

- „Porezne obaveze koje su nastale do dana stupanja na snagu ovog zakona izvršit će se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u momentu nastanka porezne obaveze”
- Nacrtom Zakona...predviđena je primjena istog zakona od 1.1.2018. godine.
- **Međutim, do tog datuma će se obavljati JAVNA RASPRAVA, tako da se, s obzirom da će biti potrebno VIŠE OD POLA GODINE da se donesu podzakonski propisi – Pravilnik, mnogi obrasci i slično, za očekivati je da će primjena Zakona o porezu na dohodak i zakona o doprinosima započeti 1.1.2019. godine**

Nacrt Zakona o doprinosima

- Doprinosi za obavezno osiguranje,
- Doprinosi za dobrovoljno osiguranje (stope, osnovica, rokovi).
- U prednacrtu Zakona dato je niz definicija (u članu 2. Zakona ukupno 29 pojmova: obveznik, radnik, poljoprivrednik, pripravnik, volonter, izaslani radnik, inostrani penzioner i td.....)
- Najbitnije definicije:
  - ✓ **Obveznik doprinosa je osiguranik i poslodavac ili isplatilac prihoda**, na čiji teret se plaća doprinos;
  - ✓ **Obveznik obračunavanja, odnosno plaćanja doprinosa je osiguranik i poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda** koji je dužan da obračuna, odnosno plati doprinos u svoje ime i u svoju korist ili u svoje ime, a u korist osiguranika

- **Trgovac pojedinac** je fizička osoba upisana u odgovarajući registar kao samostalni trgovac koji promet nije obvezan evidentirati preko **fiskalnih uređaja i koji** trgovinu na malo obavlja izvan trgovačke radnje, koji je rješenjem nadležnog organa registrovan za djelatnost trgovine na tržnicama na malo (pijacama) na jednom prodajnom mjestu: štandu, stolu, boksu, montažno-demontažnom ili zidanom objektu tipa kiosk kao i na štandu i stolu izvan tržnica na malo, za koje je nadležni organ izdao odobrenje;

Osoba koja ostvaruje ugovorenu naknadu je fizička osoba koja obavlja poslove po osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora, ugovora o dopunskom radu i drugog ugovora ili po nekom drugom osnovu, a za izvršen rad ostvaruje ugovorenu naknadu;

Ugovorena naknada je naknada u kojoj su sadržani porez i doprinosi koji se plaćaju na teret osoba koje ostvaruju tu naknadu;

Plaća je primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca, te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili ga je bio dužan isplatiti radniku odnosno osiguraniku iz osnova radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada.

Ukupan iznos plaće sadrži iznose doprinosa iz osnovice, iznos poreza na dohodak i neto iznos;

- **Ostali primitici** jesu primitici što ih poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe, **osim plaće**, isplaćuje ili daje u naravi ili ih je bio dužan isplatiti zaposleniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primitaka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. **Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznos poreza na dohodak i neto iznos;**

- **Doprinos iz osnovice** je iznos doprinosa koji obračunava, obustavlja i plaća poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda u ime i u korist osiguranika;
- **Doprinos na osnovicu** je iznos doprinosa koji obračunava i plaća isplatilac prihoda u svoje ime, a u korist osiguranika ili osiguranik koji sam za sebe plaća doprinos;
- **Obavezom doprinosa** smatra se teret što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti za svoje osobno osiguranje ili što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti u korist druge osobe – osiguranika.
- Obavezom doprinosa smatraju se i druge obveze, odnosno postupci: obračunavanje obveze, plaćanje nastale obveze te izvješćivanje o obračunatim i plaćenim doprinosima.

Doprinos za PIO

- **Iz osnovice**, na teret obveznika doprinosa, za obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje stopa za obračun doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje za osobu koja je osiguranik mirovinskog i invalidskog osiguranja je **18,50%**.
- **Na osnovicu**, dodatni doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja s uvećanim trajanjem, za osiguranika kod kojeg se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:
  - a) kao 14 mjeseci, obračunava se po stopi od 3,83%
  - b) kao 15 mjeseci, obračunava se po stopi od 5,75%
  - c) kao 16 mjeseci, obračunava se po stopi od 7,67%
  - d) kao 18 mjeseci, obračunava se po stopi od 11,50%

- **Posebni doprinos za osiguranje za slučaj invalidnosti i smrti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti** za lica iz članka 21., 36. i 37. Zakona, te ostale osobe osigurane u određenim okolnostima po Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju obračunava se po **stopi od 5%**.

Doprinos za zdravstveno osiguranje

- Doprinos za zdravstveno osiguranje **iz osnove** obračunava se po stopi od **13,5%**.
- Doprinos za zdravstveno osiguranje koji se:
  - 1) za osiguranika korisnika penzije obračunava po stopi od 1,2%;
  - 2) za osiguranika nezaposlenu osobu i osobu na stručnom osposobljavanju obračunava po stopi od 2%;
  - 3) za osiguranike za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, obračunava po stopi od 5%;
  - 4) za osiguranike iz članka 38. ovoga Zakona, u određenim okolnostima, obračunava po stopi od 2%.

Doprinos za osiguranje u slučaju nezaposlenosti

- Doprinos za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti obračunava se **po stopi od 1%**.

Obvezni doprinosi za osiguranike po osnovu samostalnog rada

- Doprinosi i stope na osnovicu:
  - a) doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje po stopi od 18,50%
  - b) doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 13,50%
  - c) doprinos za osiguranje od nezaposlenosti po stopi od 1%

Obveznici doprinosa

- Pojam obveznika doprinosa je dat u članovima: 2, 5, 13, 14, 15
- Prema članu 13. nacрта Zakona, obveznici doprinosa su:
  - a) radnici;
  - b) izabrane, imenovane i postavljene osobe koje ostvaruju zaradu, odnosno plaću i/ili razliku zarade, odnosno plaće;
  - c) **direktor koji poslovodnu funkciju obavlja u radnom** odnosu ili bez radnog odnosa, ukoliko nije osiguran po drugom osnovu;
  - d) osobe koje obavljaju privremene i povremene poslove po ugovoru zaključenom neposredno sa poslodavcem;
  - e) **osobe koje ostvaruju naknadu plaće po zakonu koji uređuje finansijsku potporu obitelji sa djecom;**
  - f) osobe koje ostvaruju naknadu plaće po zakonu koji uređuje obvezno zdravstveno osiguranje;
  - g) **vlasnik privrednog društva sa sjedištem na području Federacije ukoliko nije obvezno osiguran po drugom osnovu;**

h) poduzetnici;

i) poljoprivrednici;

j) osobe koje ostvaruju ugovorenu naknadu;

k) vjerski službenici;

l) osobe zaposlene u inozemstvu;

m) inozemni umirovljenici;

n) strani državljani za vrijeme školovanja ili stručnog usavršavanja na teritoriji Federacije;

o) ostale osobe uključene u obvezno osiguranje, u skladu sa zakonima kojima se uređuje obvezno osiguranje.

Obveznici doprinosa **na osnovicu** su:

a) **poduzetnici**;

b) **poslodavci za zaposlenike za vrijeme neplaćenog odsustva** sukladno zakonu koji uređuje sistem obveznog zdravstvenog osiguranja;

c) **vlasnik privrednog društva sa sjedištem na području Federacije** ukoliko nije obvezno osiguran **po drugom osnovu**;

d) isplatilac mirovina za korisnike mirovina za koje vrši isplatu;

e) nadležna javna služba za zapošljavanje sukladno propisima o posredovanju u zapošljavanju;

f) zavodi, fondovi, organi uprave i druga pravna ili fizička lica sukladno ovom Zakonu.

Osnovica

- U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa smatraju se i iznosi ostalih primitaka od nesamostalnog rada, oporezivih porezom na dohodak i to: **naknada za topli obrok, naknada za prijevoz na posao i sa posla i naknada za regres**
- U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa smatraju se i primici po osnovi **naknada, koristi, premija, potpora, bonusa, nagrada, dnevnica, terenskog dodatka i otpremnine i ostali primici, isplaćeni iznad neoporezivih iznosa, sukladno propisima o porezu na dohodak**

- Mjesečna osnovica za osobu koja obavljanja **poslovodnu funkciju direktora** ne može iznositi manje od iznosa što ga je poslodavac dužan isplatiti prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, odnosno prema drugom aktu koji uređuje obveze poslodavca prema direktoru, ali **ne može biti niža od iznosa prosječne plaće**.
- Za radnike kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini do 60% prosječne mjesečne neto plaće, u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće i niskoakumulacijskim djelatnostima tradicionalnih, starih, zanata utvrđenih posebnim propisom, mjesečna osnovica za obračun doprinosa **umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40**.

Način obračunavanja doprinosa

- Obveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno - za svakog osiguranika i prema plaći za svaki mjesec ili dio mjeseca u kojemu je radnik bio u radnom odnosu, odnosno prema svakom pojedinačno isplaćenom ostalom primitku.
- Doprinosi prema plaći obračunavaju se istodobno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom plaće.
- Doprinosi prema ostalim primicima obračunavaju se prije isplate primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom ostalih primitaka.
- Iznimno, doprinosi prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec moraju se obračunati i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

- Mjesečna osnovica za obračun doprinosa iz članka 16. ovoga Zakona, iznos je što ga utvrđuje poslodavac polazeći od mjesečne plaće koju bi **izaslani radnik** ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Federaciji prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, **uvećana za 20%**.

◦ Mjesečne osnovice za obračun doprinosa osiguranika - obrta i djelatnosti srodnih obrtu, slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti koji od obavljanja tih djelatnosti

a) koeficijenta 0,80 za osiguranika po osnovi obrta i srodne djelatnosti,

b) koeficijenta 1,40 za osiguranika po osnovi slobodnog zanimanja,

c) koeficijenta 0,40 za osiguranika po osnovi poljoprivrede i šumarstva,

d) koeficijenta 0,80 za osiguranika po osnovi ostalih samostalnih djelatnosti,

e) koeficijenta 0,40 za osiguranika po osnovi trgovca pojedinca.

Paušalci

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa **umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,70.**

- Izuzetno, mjesečna osnovica za obračun doprinosa, za osiguranike koji obavljaju niskoakumulacijske djelatnosti **starih tradicionalnih zanata utvrđenih posebnim propisom, poljoprivrednu djelatnost, kao i obveznici koji obavljaju prevoz putnika samo sa jednim sredstvom prevoza i bez zaposlenika (taksi prevoznici), je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40**
- Doprimosi dospijevaju na naplatu **do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec**
- **Vjerski službenici**
- Osiguranik - vjerski službenik, koji ne zasniva radni odnos i kojem se ne isplaćuje plaća, obveznik je doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za osobno osiguranje
- Doprimosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu **do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec**
- umnožak prosječne plaće i koef. 0,40

Za osiguranika po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalnog umjetnika kojemu se doprinosi plaćaju iz proračuna

- Obveznik obračunavanja jest ministarstvo mjerodavno za kulturu ili drugo tijelo ovlašteno od toga ministarstva.
- Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,8.
- Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu **do 30-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec**

Za osiguranike koji ostvaruju primitke po osnovi obavljanja privremenih i povremenih poslova i osiguranike koji ostvaruju ostale primitke

- Po osnovu ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova doprinosi se obračunavaju po stopama iz članka iz članka 9. stavak (1), članak 10. točka a) i članka 11. ovoga Zakona, što znači:
- PIO 18,50%.
- zdravstveno osiguranje 13,5%
- nezaposlenost 1%.

POGLAVLJE III. OBVEZNICI OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OSTALE OSIGURANIKE

- Penzioneri (PIO)
- **Za osiguranika po osnovi osobe koja je prekinula rad a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje**
- **Za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad**
- Za člana obitelji osobe zaposlene u inozemstvu obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa **za svakoga pojedinog člana obitelji jest osoba zaposlena u inozemstvu**, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno
- Za osiguranika koji se nalazi na porodijskom odsustvu **obveznik obračuna i plaćanja doprinosa je isplatitelj naknade plaće**
- **Itd...**

Sankcije

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:
  - a) poslodavac – pravna osoba, koji u istu banku istodobno ne preda nalog za plaćanje za isplatu plaće i naloge za plaćanje za uplatu doprinosa (članak 49.stavak(4)),
  - b) OOPP koja ne dostavi izvještaje Poreznoj upravi sukladno članku 49. st. (5) i (6),
  - c) OOPP ne postupi sukladno članku 49. st. (9) i (10).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM kaznit će se poduzetnik za prekršaj iz stavka 1. točka a) ovoga članka.
- Za sve ostale obveznike, također visoke sankcije....

Zakon o računovodstvu i reviziji

- 26.9.2017. godine Vlada Federacije BiH je na 83. hitnoj sjednici razmatrala amandmane na Prijedlog Zakona o računovodstvu i reviziji, koje su podnijeli poslanici u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH
- Ukupno podnešeno 77 amandmana
- Usvojeno 16 amandmana
- Ostali amandmani predmet rasprave na parlamentu

Obveznici

SVA PROFITNA PRAVNA LICA osnovana i posluju skladu sa propisima Federacije, u cilju sticanja dobiti

SVA NEPROFITNA PRAVNA LICA koja se ne osnivaju radi stjecanja dobiti (političke organizacije, sindikalne organizacije sa svojstvom pravnog lica, fondacije, udruženja, komore, vjerske zajednice u dijelu obavljanja privredne ili druge djelatnosti u skladu sa propisima kojima je uređeno obavljanje tih djelatnosti, kao i druge organizacije organizovane po osnovu učlanjenja).

PRAVNA LICA I DRUGE OBLIKE ORGANIZOVANJA KOJE JE PRAVNO LICE IZ FBIH OSNOVALO U INOSTRANSTVU, ako propisima tih država nije utvrđena obaveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja.

POSLOVNE JEDINICE I POGONE STRANIH PRAVNIH LICA ako se te poslovne jedinice i pogoni smatraju obveznicima poreza na dobit u Federaciji.

KORISNIKE PRIHODA BUDŽETA Federacije, budžeta kantona, budžeta općina i gradova i vanbudžetskih fondova

Razvrstavanje pravnih lica

NACRT Zakona koji je bio na javnoj raspravi

- Uvodi se nove kategorije MIKRO pravna lica u skladu sa EU Direktivom
- Granice pri razvrstavanju ostaju iste kao u važećem Zakonu

Razvrstavanje pravnih lica

VELIČINA PRAVNOG LICA		Prosječan broj zaposlenih	Prosječna vrijednost poslovne imovine	Ukupan prihod
Mikro	Aktuelno	-	-	-
	Prijedlog	do 9	do 350.000 KM	do 700.000 KM
Mala	Aktuelno	do 50	do 1.000.000 KM	do 2.000.000 KM
	Prijedlog	do 49	do 4.000.000 KM	do 8.000.000 KM
Srednje	Aktuelno	do 250	do 4.000.000 KM	do 8.000.000 KM
	Prijedlog	do 249	do 20.000.000 KM	do 40.000.000 KM
<p>SREDNJIM PRAVNIM LICEM smatra se i ako jedan od kriterija prelazi graničnu vrijednost za velika pravna lica</p>				
Velika	Aktuelno	preko 250	preko 4.000.000 KM	preko 8.000.000 KM
	Prijedlog	250 ili više	preko 20.000.000 KM	preko 40.000.000 KM
<p>VELIKIM PRAVNIM LICIMA smatraju se banke, osiguravajuća društva, lizing, MKD, faktoring, fondovi, berze, brokeri, dileri i dr. fin. org.</p>				

Šta znače nove granične vrijednosti?

- Dosadašnja srednja preduzeća postaju mala (granica za srednje sad je za male, granica za velike sad je za srednje)
- Povećan broj pravnih lica koji nisu obveznici primjene punih MRS/MSFI, primjena MSFI za mala i srednja preduzeća
- Povećan broj pravnih lica koji nisu obveznici podnošenja punog seta finansijskih izvještaja (sva mikro, nova mala, osim subjekata od javnog interesa)
- Smanjen broj subjekata koji su obveznici eksterne revizije (srednji postaju mali – nisu obveznici revizije)

Uloženi amandmani vezani za razvrstavanje

Predlažu se NIŽE GRANIČNE vrijednosti za razvrstavanja.

Uloženi amandmani nisu prihvaćeni

OBRAZLOŽENJE VLADE

Kriteriji za razvrstavanje pravnih lica

- nisu se mijenjali sedam godina, a ekonomska moć pravnih lica je daleko veća.
- su dvostruko niži u odnosu na kriterije razvrstavanja pravnih lica propisane Direktivom 2013/34/EU i
- vodilo se računa o stepenu ekonomske razvijenosti u našoj zemlji i namjerom da se postepeno povećavaju navedeni kriteriji do ulaska BiH u EU

Popis imovine i obaveza

- Regulisan na dosadašnji način
- Popis imovina i obaveza najmanje jednom u toku godine, a najkasnije do kraja tekuće poslovne godine (31.12.)
- **PRODUŽEN ROK**
- **za podnošenje izvještaja. Izvještaj o obavljenom popisu dostavlja se na razmatranje nadležnom tijelu u roku utvrđenom internim općim aktom, odlukom o popisu, a najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine (do 14. februara)**

Prihvaćen amandman na član 21. stav 4.

(4) Popis imovine i obaveza tokom poslovne godine obavlja se i u slučajevima: promjene cijena proizvoda i robe, statusnih promjena u skladu sa propisom o privrednim društvima - spajanje, pripajanje ili dijeljenje, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije.

U članu 21. u stavu 4. iza tačke dodaje se nova rečenica koja glasi:

IZUZETNO

popis imovine NIJE NUŽAN kod promjene cijena proizvoda i roba ako se knjigovodstvenim evidencijama mogu osigurati podaci o vrijednosti robe na zalihi."

Usaglašavanje potraživanja i obaveza

- Ostaje obavezno
- Stanje obaveza i potraživanja se utvrđuje na dan 31. decembra tekuće godine
- Nije usvojena primjedba za pomijeranje datuma usaglašavanja – vezano za Zakon o porezu na dobit
- Nema potrebe za usaglašavanje onoga što je prijavljeno u stečaj, u postupku likvidaciju, što je utuženo, preduzeta neka mjera (Zakon o porezu na dobit da bi bilo priznato u poreznom bilansu)
- Povjerilac je dužan da, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, **dostavi dužniku** spisak nenaplaćenih računa i potraživanja po drugim osnovama - znači **svima i po svim osnovima**
- Dužnik, primalac konfirmacije je dužan pošiljaocu, povjeriocu ili njegovom revizoru **odgovoriti** na konfirmaciju U ROKU OD OSAM DANA
- Pravna lica su dužna **U BILJEŠKAMA** obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način rješavanja istih.

Pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja pravno lice MOŽE povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu, DRUGOM PRAVNOM LICU ILI PODUZETNIKU koje je:

- registrovano za pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga,
- ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje poslova ili funkcija,
- **ZAPOŠLJAVA LICA** kojima se povjerava vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja i koja ispunjavaju i druge uslove utvrđene ovim zakonom i općim aktom pravnog lica.

Lica koja sačinjavaju finansijske izvještaje **OBAVEZNO SU** kvalificirana lica:

–koja **SU ZAPOSLENA U PRAVNOM LICU**,

–odnosno koja su zaposlena **OD STRANE PODUZETNIKA** registrovanih za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga.

To bi značilo:

Pravna lica odnosno poduzetnici koji su registrovani, usluge vođenja poslovnih knjiga i sačinjavanja finansijskih izvještaja svojih klijenata MOGU PRUŽATI **SAMO** ako imaju ZAPOSLENO jedno lice koje posjeduje važeću licencu certificiranog računovođe.

ZNAČI poslovne knjige mogu voditi samo poduzetnici koji imaju registrovanu OSNOVNU I DODATNU DJELATNOST (uz uslov da zaposle kvalifikovana lica).

Poduzetnici koji imaju registrovano DOPUNSKO zanimanje ne bi ispunjavali uslov za vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje FI pravnih lica

Izuzetno

Izuzetno, lica koja sačinjavaju (potpisuju) FI mogu biti i angažovana (ANGAŽMAN PO UGOVORU O DJELU - jednokratni angažman) od strane pravnog lica, odnosno od strane poduzetnika registrovanih za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga uz uslov:

- da je osnivač pravnog lica, odnosno poduzetnik kvalificirano lice,
- a koji ujedno ima i radni status kao poduzetnik, odnosno radni status u tom pravnom licu,
- ili ima zaposleno najmanje jedno kvalificirano lice iz stava.

- Dozvoljava se ovjera i potpisivanje finansijskih izvještaja po ugovoro o djelu
- Zabrana rada onim poduzetnicima koji obavljaju registrovano dopunsko zanimanje u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim zanimanjima

Prvi amandman na član 32.

(2) Vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja pravno lice može povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu:

- **DRUGOM PRAVNOM LICU** koje je registrovano za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i koje ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, te ima ZAPOSLENA KVALIFICIRANA LICA koja su odgovorna za vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja,
- ili **PODUZETNIKU** registrovanom za pružanje knjigovodstvenih i računovostvenih usluga koji ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, **a KOJI JE KVALIFICIRANO LICE ILI IMA ZAPOSLENO KVALIFICIRANO LICE**, a koji ispunjavaju i druge uslove utvrđene ovim zakonom i internim općim aktom.

(3) Lica koja sačinjavaju finansijske izvještaje iz stava (2) ovog člana obavezno su kvalificirana lica koja su zaposlena u pravnom licu, odnosno **KOJA SU PODUZETNICI ILI SU ZAPOSLENA** od strane poduzetnika registrovanih za pružanje knjigovodstvenih i računovostvenih usluga.

Stav 4 se briše

Drugi amandman na član 32.

(2) Vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja pravno lice može povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu:

- a) drugom **PRAVNOM LICU** koje je registrovano za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i koje ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, te koje **IMA ZAPOSLENA** kvalificirana lica koja su odgovorna za vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja i koja ispunjavaju i druge uslove utvrđene ovim zakonom i općim aktom pravnog lica, ili
- b) **PODUZETNIKU** registrovanom za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga koji ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, a **KOJI JE SAM KVALIFICIRANO LICE ILI ZAPOSŁJAVA DRUGO KVALIFICIRANO LICE.**

(3) Lica koja sačinjavaju finansijske izvještaje iz stava (2) ovog člana obavezno su kvalificirana lica koja su **ZAPOSLENA U PRAVNOM LICU** iz stava (2) ovog člana, odnosno kvalificirana lica **KOJA SU PODUZETNICI ILI KOJA SU ZAPOSLENA KOD PODUZETNIKA REGISTROVANIH** za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga iz stava (2) ovog člana."

Stav (4) treba da se briše.

Treći amandman na član 32.

(2) Vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja pravno lice može povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu:

- drugom pravnom licu koje je registrovano **ISKLUČIVO** za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i koje ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, **TE IMA ZAPOSLENA** kvalificirana lica koja su odgovorna za vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja i koji ispunjavaju i duge uslove utvrđene ovim zakonom i internim općim aktom pravnog lica,
- ili poduzetniku registrovanom za pružanje knjigovodstvenih i računovostvenih usluga koji ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, a **KOJI JE KVALIFICIRANO LICE ILI IMA ZAPOSLENO KVALIFICIRANO LICE**.,,

(3) Lica koja sačinjavaju finansijske izvještaje iz stava (2) ovog člana obavezno su kvalificirana lica koja su **ZAPOSLENA U PRAVNOM LICU**, odnosno **KOJA SU PODUZETNICI ILI SU ZAPOSLENA** od strane poduzetnika registrovanih za pružanje knjigovodstvenih i računovostvenih usluga.

Član 32. stav 4. se briše.

Ograničenje broja sačinjenih i potpisanih finansijskih izvještaja

- Kvalificirano lice (certificirani računovođa koji ima važeću licencu) za jednu poslovnu godinu može sačiniti i potpisati **DO 20 FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA** pravnih lica čiji su **ukupni prihodi utvrđeni** u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum zaključivanja ugovora o pružanju knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, **VEĆI OD 8.000.000,00 KM.**
- Znači broj sačinjenih i potpisanih finansijskih izvještaja mikro i malih pravnih lica **NE BI BIO OGRANIČEN.**
- **OGRANIČENJE** se odnosi na velika pravna lica i nova srednja pravna lica.

Registar **PODUZETNIKA** koji pružaju knjigovodstvene i računovodstvene usluge

- Poduzetnici koji pružaju knjigovodstvene i računovodstvene usluge registruju se u skladu sa Odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji i zakona kojim se uređuje oblast obrtničke i srodnih djelatnosti.
- U roku od **8 dana** od dobivanja rješenja o obavljanju djelatnosti pružanja knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i poreznog savjetovanja od strane nadležnog općinskog organa, poduzetnik je dužan kopiju tog rješenja dostaviti Federalnom ministarstvu finansija.
- Uz zahtjev za upis u Registar poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, poduzetnik je dužan dostaviti dokumentaciju kojom se potvrđuje ispunjenost uslova propisanih Zakonom za obavljanje djelatnosti.
- Trenutno registrovani poduzetnici biće dužni da FMF dostave kopije rješenja nadležnog općinskog organa **U ROKU OD ŠEST MJESECI** od stupanja na snagu Zakona.

Registar PRAVNIH LICA za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga

- Pravno lice za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga registruje se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuju pitanja od značaja za osnivanje, poslovanje i prestanak poslovanja privrednih društava.
- Pravna lica za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i poreznog savjetovanja dužna su, u roku od osam dana od dana upisa u sudski registar, upisati se u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, koji vodi Ministarstvo.
- Uz zahtjev za upis u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, pravno lice dužno je dostaviti dokumentaciju kojom se potvrđuje ispunjenost uslova.
- Postojeća pravna lica bit će dužna da FMF dostave kopije rješenja nadležnog općinskog organa u **ROKU OD ŠEST MJESECI** od stupanja na snagu Zakona.

Finansijski izvještaji - samo godišnji

- Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to **za period od 1. januara do 31. decembra** tekuće godine sa usporedivim podacima za prethodnu godinu
- Polugodišnji izvještaj - Zakon o privrednim društvima
- Sadržaj finansijskih izvještaja – (isti puni i skraćeni set)
- Izuzetak - Bilješke su obavezne za sva pravna lica

Predaja, potpisivanje i ovjera izvještaja

- Finansijski izvještaji i posebni izvještaji sačinjeni prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku i Obavještenja o razvrstavanju, predaju se FIA-i, najkasnije do **posljednjeg dana februara** tekuće godine za prethodnu godinu.
- IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU, ODLUKA O USVAJANJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA od strane nadležnog organa i ODLUKA O PRIJEDLOGU RASPODJELE DOBITI ILI POKRIĆA GUBITKA, predaje se FIA-i najkasnije **do 30. juna** tekuće godine za prethodnu godinu (znači ne idu uz finansijske izvještaje – veza Zakon o privrednim društvima).
- Finansijski izvještaji se **OBAVEZNO** dostavljaju elektronskim putem i na papiru.
- Moraju biti ovjereni potpisom i pečatom certificiranog računovođe koji sadrži naziv "certificirani računovođa", njegovo ime i prezime, kao i broj važeće licence i potpisani od strane lica ovlaštenog za zastupanje pravnog lica te ovjereni pečatom pravnog lica - podnosioca.

Čuvanja knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, izvještaja i ostale dokumentacije i rokovi

- Knjigovodstvene isprave čuvaju se u izvornom materijalnom obliku, u obliku elektronskog zapisa ili na mikrofilmu, a predstavljaju dokaznu osnovu poslovnih knjiga.
- Trajno: platne liste ili analitičke evidencije o plaćama u vezi sa plaćanjem doprinosa, kupoprodajni ugovori po kojima je izvršeno stjecanje nekretnina, godišnji računovodstveni obračuni, finansijski izvještaji, konsolidovani finansijski izvještaji, izvještaji o izvršenoj reviziji i svi interni akti od utjecaja na finansijsko poslovanje.
- Glavna knjiga i dnevnik čuvaju se najmanje deset godina, a pomoćne knjige najmanje pet godina.
- Knjigovodstvene isprave na osnovu kojih su podaci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu čuvaju se najmanje deset a u pomoćne knjige najmanje pet godina.
- Izvještaj o poslovanju čuva se u originalnom obliku deset godina nakon isteka poslovne godine.
- Pomoćni obračuni, prodajni i kontrolni blokovi i sl. čuvaju se dvije godine.

Nadzor Porezne uprave

- Porezna uprava je ovlaštena obavljati nadzor nad aktivnostima pravnih lica radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcioniranje sistema računovodstva i knjigovodstva obavljaju u skladu sa odredbama ovog i drugih relevantnih zakona i propisa donesenih na osnovu tih zakona.
- **Brisana odredba da Porezna uprava ne vrši nadzor nad primjenom MRS/MSFI.**
- Nadzor nad pravnim licima i poduzetnicima registrovanim za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga radi provjere da li su ispunjeni uslova iz zakona za obavljanje djelatnosti.
- Nadzor vrše i druge institucije ukoliko su im posebnim propisima data ovlaštenja

Porezna uprava

je nadležna da obavlja nadzor nad sljedećim aktivnostima pravnih lica:

- a) tačnost razvrstavanja pravnih lica u skladu sa članom 5. ovog zakona;
- b) organizacija sistema računovodstva i internih računovodstvenih kontrolnih postupaka;
- c) potpunost, istinitost i tačnost knjigovodstvenih isprava;
- d) vođenje i čuvanje poslovnih knjiga;
- e) popis imovine i obaveza;
- f) predaja u Registar finansijskih izvještaja;
- g) obaveze u pogledu revizije finansijskih izvještaja i dostavljanja izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja u Registar finansijskih izvještaja i
- h) drugim aktivnostima u skladu sa ovim zakonom.

Profesionalno tijelo

Nadzor nad kvalitetom pruženih knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga **OD STRANE PRAVNIH LICA I PODUZETNIKA U SMISLU** njihove usklađenosti sa pravilima struke i načelima profesionalne etike, vrši Savez kao profesionalno tijelo na način i po postupku koji je uređen aktima profesionalnog tijela koji uređuju kontrolu kvaliteta i profesionalnu disciplinu i odgovornost.

Nadzor se obavlja na način da vrše:

- a) pregled, provjeru i kontrolu angažovanja od strane pravnih lica, održavanja tehničke kompetentnosti, poštivanja i usklađenosti sa profesionalnim standardima, i
- b) provjeru kvaliteta rada kvalificiranih lica.

Savjet za računovodstvo NOVO

- Ministar imenuje Savjet za računovodstvo
- Za svoj rad Savjet odgovara ministru
- Savjet je dužan da ministru najmanje jednom godišnje dostavi izvještaj o radu
- Savjet ima devet članova
- Imenuju se na period od pet godina, mogućnost reizbora na još jedan mandat
- Imenuju se iz reda zaposlenih u Ministarstvu, predstavnika profesionalnih tijela, Porezne uprave, regulatornih tijela finansijskog sistema, poslovne zajednice, univerzitetskih profesora i drugih lica koja svojim teoretskim i praktičnim iskustvom u predmetnoj oblasti mogu da doprinesu efikasnijem radu Savjeta
- Propisane nadležnosti Savjeta za računovodstvo

Revizija

Obveznici revizije

Obaveznoj reviziji podliježu:

- finansijski izvještaji i konsolidovani finansijski izvještaji pravnih lica razvrstanih u **VELIKA I SREDNJA** pravna lica.
- obaveznoj reviziji podliježu i finansijski izvještaji **SUBJEKATA OD JAVNOG INTERESA**, definiranih ovim zakonom i
- finansijski izvještaji drugih pravnih lica, ukoliko je to propisano **POSEBNIM PROPISIMA** kojim se uređuje njihovo poslovanje.

Pravna lica koja se razvrstavaju u mikro i mala, **MOGU** odlučiti da se revizija njihovih finansijskih izvještaja vrši u skladu sa odredbama ovog zakona.

Već je rečeno da je smanjen broj obveznika zbog povećanog praga.

Amandman

U član 57. iza stava 3. dodaje se novi stav 4. i glasi:

„Obaveznoj reviziji podliježu i organizacije, javne institucije i javne ustanove **koje nisu obuhvaćene** godišnjim planom revizije Ureda za reviziju institucija FBIH.“

Razlog jer veliki broj budžetskih korisnika nije bio obuhvaćen revizijom Ureda za reviziju institucija FBIH ili se njihova revizija provodila neredovno ili nikako.

Uslovi za poslovanje društava za reviziju

MOŽE OBAVLJATI usluge revizije samo ako u radnom odnosu na **NEODREĐENO VRIJEME** sa punim radnim vremenom ima zaposlenog najmanje **JEDNOG** ovlaštenog revizora sa važećom licencom.

Ako obavlja reviziju:

- velikih pravnih lica, dioničkih društava;
- pravnih lica i javnih preduzeća čiji vrijednosni papiri kotiraju na berzi;
- banaka, investicijskih fondova i društava za upravljanje investicijskim fondovima, osiguravajućih društava, lizing društava, brokerskih društava;
- drugih pravnih lica koja obavljaju finansijske usluge;
- drugih pravnih lica od javnog interesa;

moraju imati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom zaposlena najmanje:

DVA OVLAŠTENA REVIZORA, ako obavljaju reviziju **MANJE OD 20 SUBJEKATA** od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM i

TRI OVLAŠTENA REVIZORA ako obavljaju reviziju **VIŠE** od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, veći od 10.000.000,00 KM.

Izmijenjeno u odnosu na Nacrt

- Direktor Društva za reviziju neće morati biti ovlašteni revizor
- Brisane odredbe o ograničenju broja revizija po jednom revizoru u toku godine (24) i mjesečno (4 revizije)
- Brisana obaveza obavještanja Komisije za nadzor o sastavu revizorskih timova
- Obaveza dostavljanja Ministarstvu finansija **kopija ugovora** zamjenjena obavezom dostavljanja **SPISKA UGOVORA** do 15.01. tekuće za prethodnu godinu
- Prijedlog ne sadrži odredbe da naknada ne može biti niža od Tarife revizorskih usluga koje donese Komora
- Iznos naknade uređuje se ugovorom o reviziji

Ovo je prelazna faza ka liberalizaciji tržišta revizorskih usluga i slobodnog formiranja cijena, jer predloženim odredbama Zakona Tarifa nije obavezujuća, već ima obilježje preporučenih visina naknada za obavljenju reviziju.

Izbor društva za reviziju

- Skupština, odnosno drugi ovlašteni organ vrši izbor društva za reviziju najkasnije **do 30. septembra** poslovne godine na koju se revizija odnosi.
- Ako pravno lice na dan 30.09. nema informaciju da li će na dan 31.12. biti obveznik revizije nije obavezno ugovoriti reviziju do 30.09. ali ju je **obavezno** ugovoriti u roku **od 60 dana** po utvrđivanju obaveze.

Ograničenje vršenja revizija

- Društvo za reviziju koje je odabrano ne može vršiti reviziju finansijskih izvještaja kod istog pravnog lica uzastopno duže od **SEDAM GODINA** (sad pet godina)
- Izuzetno, se može obavljati **JOŠ TRI GODINE**, ukoliko osigura da reviziju izvrši drugi revizor.
- Kod ISTOG subjekta od JAVNOG INTERESA nakon isteka najdužeg perioda angažmana odabrano društvo za reviziju ne smije sljedeće **ČETIRI GODINE** obavljati reviziju finansijskih izvještaja. (do sada prekid jedna godina)
- Revizija se kod ISTOG PRAVNOG LICA može vršiti nakon proteka perioda od najmanje godinu dana.

Odbor za reviziju

- Subjekti od javnog interesa **OBAVEZNI** su osnovati odbor za reviziju.
- Najmanje **JEDAN ČLAN** odbora za reviziju mora biti iz redova ovlaštenih revizora.
- Propisani poslovi Odbora za reviziju.

Interna revizija NOVO

- Subjekti od javnog interesa obavezni su uspostaviti i osigurati funkcioniranje **ODJELA INTERNE REVIZIJE**.
- Subjekti od javnog interesa obavezni su imati **U RADNOM ODNOSU** najmanje jednog ovlaštenog internog revizora, sa važećom licencom.
- Interni revizori obavezni su u svom radu pridržavati se zakonskih propisa, pravila struke i kodeksa etike internih revizora, te internim nadzorom provjeravati jesu li poslovne transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima, da li postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija te pružaju li finansijski izvještaji kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama.

Hvala na pažnji!

